

ALGUNES OBJECCIONS A LA TEORIA DE KRETSCHMER

per
E. MIRA

És ben coneguda la teoria tiptològica de Kretschmer: a una forma somàtica correspon una psicologia i, com és natural, correspon també una patologia mental. Les mateixes influències onto i cenogenètiques que han emmotllat els òrgans actuen damunt les activitats psíquiques en les seves més diverses manifestacions.

Aquesta correlació pot acceptar-se com a norma general, però no és fatal, no és una regla matemàtica. Depenen de tal nombre de factors les característiques mentals, que aquella correspondència sols pot acceptar-se amb el valor d'unes mitges estadístiques. Per això, les excepcions poden ésser moltes i cal evitar les generalitzacions excessives i prematures.

Entre les influències que es donen en el curs de la vida, i que són de més gran eficàcia, cal comptar les de l'ambient psíquic. Així, per exemple, es produeixen les reaccions que en els individus masculins de tipus leptosòmic determina la consideració de la pròpia debilitat física, i el relatiu menyspreu que per ella sent la societat. Es comprèn, per això, que aquests individus se sentin inclinats a l'autisme i a isolar-se del món.

Viceversa, pel sol fet de presentar-se un tipus píctic, cal suposar que l'existència ha estat favorable a l'individu, i és natural que aquest es manifesti extravertit i presenti més aviat les característiques ciclotímiques.

En canvi, si ens fixem en el sexe femení, dins del qual, per motius estètics, és lloat el tipus leptosòmic i deprimint el píctic, veurem que és més freqüent trobar caràcters esquizoides entre les «aristocràtiques» grasses i caràcters cicloides entre les flaques, les quals, per la seva agilitat, poden seguir fàcilment la vida de societat, on són ben considerades.

Aquesta inversió dels efectes, segons les condicions socials del dos sexes, prova com pesen més en la presentació de les característiques psíquiques les influències morals que les causes físico-somàtiques.

Per altra part, en els nostres reclutes normals, segons les estadístiques facilitades per la Comissió Mixta de Reclutament, gràcies a l'interès d'un dels seus metges, el doctor Carpintero, el tant per cent de píctics i leptosòmics correspon aproximadament a l'assenyalat per Kretschmer en les seves investigacions entre els dementes precoços (6, 8 i 81, respectivament). Pel càlcul de probabilitats havíem d'esperar que, essent la demència precoç observada preferentment en subjectes joves, es trobés la correlació somato-psíquica assenyalada per Kretschmer. En efecte, és així: s'observa el predomini manifest del tipus leptosòmic i, en relació amb això, no deixa d'ésser curiós que Landouzy i Kretschmer, independentment l'un de l'altre, hagin descrit el mateix tipus morfològic com característic de dues malalties tan diferents com la tuberculosi pulmonar i l'esquizofrènia. I és que una i altra malaltia es presenten de preferència en un mateix període de la vida i en el qual predomina el tipus leptosòmic.

Finalment, i fundant-nos en observacions realitzades aprofitant material de l'Institut d'Orientació Professional, hem de dir, d'acord amb les conclusions de Naccaratti, que sembla existir una correlació positiva entre la intel·ligència general i la microesplància. Ara bé, el tipus microesplàncic es confon amb el leptosòmic i el macro amb el pínic. Així s'explica la major capacitat dels leptosòmics per l'abstracció i la introversió i, consegüentment, la major facilitat de simbolització.

Veiem, doncs, que hi ha amb tota evidència relacions entre les característiques físiques i les psíquiques, però no podem acceptar, sense més ni més, esquemes massa rígids i tal volta prematurs. Partint de la idea de Kretschmer, convé estudiar la qüestió i tenir en compte, en aquest estudi, no sols la constitució congènita, sinó les influències de tota mena, però sobretot psíquiques — intel·lectuals i morals — que hagin actuat damunt del subjecte al llarg de la seva vida.

Institut d'Orientació Professional de Barcelona